

Sygn. akt VII U 1999/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożenna Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Dorota Kryspin

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2017 r. w Gdańsku

sprawy Z. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 15 listopada 2016 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy Z. G. prawo do emerytury od dnia 01 października 2016r.

SSO Bożenna Zalewska

Sygn. akt VII U 1999/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.11.2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu Z. G. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych z uwagi na nieudowodnienie przez ubezpieczonego odpowiedniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Zakład podał, że nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych ubezpieczonemu okresu od 2.6.1975 r. do 30.9.1982 r. oraz od 1.10.1982 r. do 31.10.1986 r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Podał, że w zakwestionowanych przez ZUS okresach pracował w warunkach szczególnych: w okresie od 2.6.1975 r. do 30.9.1982 r. jako traktorzysta, a w okresie od 1.10.1982 r. do 31.10.1986 r. jako kierowca ciągnika.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Ubezpieczony Z. G. urodził się (...), w dniu 29.9.2015 r. ukończył wiek 60 lat. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE, na dzień 1.1.1999 r. udowodnił przed organem rentowym staż sumaryczny 25 lat oraz 4 lata 9 miesięcy i 26 dni pracy

w warunkach szczególnych. W dniu 17.10.2016 r. złożył w pozwanym organie rentowym wniosek o emeryturę. Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych ubezpieczonemu okresu od 2.6.1975 r. do 30.9.1982 r. oraz od 1.10.1982 r. do 31.10.1986 r

/okoliczności bezsporne/

Pierwszy wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 21.9.2015 r. Decyzją z dnia 6.10.2015 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na niespełnienie przez niego: wymaganego ogólnego stażu pracy oraz stażu pracy w warunkach szczególnych. Odwołanie skarżącego zostało oddalone wyrokiem tut. Sądu z dnia 23 lutego 2016 r., w sprawie o sygn. VII U 1905/15. Postanowieniem z dnia 26.4.2016 r. Sąd odrzucił wniosek skarżącego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Z ustnych motywów rozstrzygnięcia wynika, że ubezpieczonemu nie zostało wówczas przyznane prawo do emerytury z uwagi niewykazanie przez skarżącego ogólnego stażu pracy.

/dowód: wniosek o emeryturę – k. 1 t. I akt rentowych; wyrok tut. Sądu Okręgowego z dnia 23.2.2016 r. – k. 32 akt tut. Sądu VII U 1905/15; protokół pełny rozprawy z dnia 23.2.2016 r. – k. 30 akt tut. Sądu VII U 1905/15; postanowienie o odrzuceniu wniosku o uzasadnienie - k. 36-37 akt tut. Sądu VII U 1905/15/

Ubezpieczony prawo jazdy na traktor posiada od 24.10.1973 r. a na samochody ciężarowe od 3.7.1981 r.

/dowód: prawo jazdy okazane na rozprawie w dniu 28.3.2017 r. – k. 40/

Ubezpieczony był zatrudniony w okresie od 2.6.1975 r. do 30.9.1982 r. w Spółdzielni (...) w N. w charakterze traktorzysty w pełnym wymiarze czasu pracy. Do obowiązków skarżącego w tym okresie należało: sianie nawozów, prace polowe, orka, które wykonywano nawet do grudnia przy sprzyjających warunkach pogodowych, a w tzw. okresie martwym transport nawozów z M. do N., czy wożenie wapna defekacyjnego z odstojników na pola rolników. W samym N. było zatrudnionych kilkunastu traktorzystów, Spółdzielnia (...) miała też podległe bazy, w których zatrudniano traktorzystów.

/dowód: zeznania świadka B. T. na rozprawie w dniu 28.3.2017 r. – k. 42, protokół pełny – k. 43; zeznania świadka E. S. na rozprawie w dniu 28.3.2017 r. – k. 41, protokół pełny – k. 43; świadectwo pracy – k. 13 akt osobowych na k. 38/

W okresie od 1.10.1982 r. do 31.10.1986 r. ubezpieczony był zatrudniony w Kombinacie Rolnym (...) w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze traktorzysty. Wnioskodawca w tym okresie mieszkał w N. i codziennie rano ok. godz. 6:00 samochodem marki N. zabierał osoby z L. i N., z którymi przyjeżdżał do T.. W T. od ok. godz. 6:45 pracował jako traktorzysta do godz. 15:00, a podczas żniw do 20:00–22:00, po pracy tym samym samochodem odwoził pracowników do domów. Do obowiązków wnioskodawcy jako traktorzysty należało: orka, siewy, bronowanie, zwózka zbóż od kombajnu, buraków do kombajnu, dowożenie pasz dla bydła z T. z magazynu pasz oraz wożenie siana i słomy na fermę bydła do K., a zimą głównie wywoził obornik i zaopatrywał w kiszonkę hodowców byków.

W Kombinacie (...) w T. zatrudnionych było kilkunastu traktorzystów w tym okresie, w miejscowości K. była obora byków i jałówek, a w T. obora byków ok. 200-240 sztuk.

/dowód: częściowo świadectwo pracy – k. 1 akt osobowych na k. 28, zeznania świadka A. S. na rozprawie w dniu 28.3.2017 r. – k. 41, protokół pełny – k. 43; zeznania świadka Z. A. na rozprawie w dniu 28.3.2017 r. – k. 40-40v, protokół pełny – k. 43/

Sąd zważył, co następuje.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było, czy ubezpieczony Z. G. spełnił warunek odpowiedniego stażu pracy w warunkach szczególnych. W tym kierunku należało prowadzić ustalenia w postępowaniu przed Sądem, albowiem pozostałe przesłanki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku były pomiędzy stronami bezsporne.

Wskazać przede wszystkim należy, że w sprawie o sygn. VII U 1905/15 Sąd oddalił odwołanie skarżącego z uwagi na brak wymaganego ogólnego stażu pracy. W niniejszej sprawie przesłanka ta nie była przedmiotem sporu pomiędzy stronami.

Dokonując zatem oceny całokształtu materiału dowodowego, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, Sąd zważył że odwołanie wnioskodawcy Z. G. od decyzji organu rentowego było zasadne i winno zostać uwzględnione.

Przechodząc do prawnej jego oceny, wskazać należy co następuje.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (T.j. Dz. U. z 2016 poz. 887 ze zm.) dalej: ustawy emerytalnej, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Art. 184 ust. 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 1 stycznia 2013 r., co skutkuje tym iż od 1 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (T.j. Dz.U. z 1983 r. Nr 3, poz. 9), zwane dalej rozporządzeniem. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych ubezpieczonemu okresu od 2.6.1975 r. do 30.9.1982 r. oraz od 1.10.1982 r. do 31.10.1986 r. z uwagi na brak świadectw pracy w warunkach szczególnych. W ocenie organu informacje podane na świadectwach są sprzeczne, a tym samym mało wiarygodne.

Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego w tym zakresie. Sąd zważył, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą być ustalane także innymi środkami

dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Sąd dopuścił zatem dowód z zeznań świadków: Z. A., A. S., E. S. oraz B. T. i na podstawie tych zeznań ustalił, że ubezpieczony zarówno będąc zatrudnionym w Spółdzielni (...) w N. oraz w Kombinacie (...) w T. stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał pracę kierowcy ciągnika, o której mowa w wykazie A, dziale VIII, poz. 3 stanowiącym załącznik do cyt. wyżej rozporządzenia. Wskazać należy, że z zeznań świadków wynika jednoznacznie, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki traktorzysty: bronował, orał, siał, rozwoził nawóz, paszę, kiszonki, siano i słomy. Świadczenie ci pracowali razem z ubezpieczonym (oprócz B. T., która nie pracowała przy tych samych pracach, ale widywała skarżącego przy pracy, a nadto ma wiedzę na temat jego obowiązków jako księgowa w Spółdzielni (...) w N.) przy podobnych albo tych samych pracach, bądź byli jego przełożonymi, mają zatem wiedzę bezpośrednią na temat charakteru wykonywanych przez skarżącego obowiązków.

Sąd zważył, że w świadectwie pracy z Kombinatu (...) w T. wpisano, iż wnioskodawca pracował na stanowisku kierowcy, jednakże świadkowie zgodnie podali, iż do jego obowiązków, niejako dodatkowo, należało przywiezienie pracowników z okolicznych miejscowości oraz z N., gdzie sam mieszkał. Ubezpieczony wykonywał ten obowiązek przed pracą, do kombinatu przyjeżdżał już ok. godziny 6:45 i podejmował obowiązki traktorzysty, które wykonywał do ok. godziny 15:00, a podczas żniw do 20:00-22:00. Oprócz zatem samego dowożenia osób, ubezpieczony w pełnym wymiarze czasu pracował jako traktorzysta.

Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadków, ponieważ były spontaniczne, a ponadto logiczne i spójne, i korespondują ze sobą nawzajem. Sąd zważył, że zeznania te korespondują ponadto z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności z dokumentacją – aktami osobowymi Z. G. w obu zakładach pracy.

Tym samym w ocenie Sądu ubezpieczony udowodnił, że w zakwestionowanych przez ZUS okresach stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał pracę w warunkach szczególnych, tym samym – wraz z udowodnionym przed organem rentowym okresem – z całą pewnością spełnił wymaganą przesłankę 15-letniego stażu pracy.

W ocenie Sądu, wobec udowodnienia wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych w spornym okresie wnioskodawca Z. G. spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień wejścia w życie ustawy udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie jest członkiem OFE, a także spełnił przesłankę udokumentowania stażu co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury, poczynając od 1 października 2017 r., tj. od miesiąca, w którym złożył on wniosek o emeryturę. Sąd miał bowiem na uwadze, że stosownie do treści art. 129 ust. 1 cytowanej ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym ogłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Sędzia SO Bożenna Zalewska